

[Bonnichsen.]

fru Astrid Skjoldbo —, at selvfølgelig er skolen til for børnenes skyld, og at skolen ønsker først og fremmest at være tjener. Men enhver må jo så udfra sit synspunkt udtale sig om, hvordan han eller hun synes det gavner skolen bedst, at dens forhold bliver ordnet.

Jeg kan — det kan jeg godt sige på forhånd — selvfølgelig give lovforslaget min tilslutning og anbefale at stemme for det. Men jeg må have lov til alligevel at udtrykke min tvivl om, at alt det, man ønsker opnået her, også virkelig opnås.

Jeg skal ganske lade det ligge, som vedrører det øvrige land; det synes jeg, mit partis ordfører er meget mere inde i og meget bedre har kunnet udtale sig om, men jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger, særlig om skolens styrelse og tilsyn for Københavns vedkommende.

Det begynder med, at Københavns kommunalbestyrelse træffer bestemmelse i alle sager vedrørende skolevæsenets økonomi, og dermed er i virkeligheden den afgørende magt lagt hos kommunalbestyrelsen. For det er praktisk talt sådan, at enhver sag er der penge i, så når man først skal til kommunalbestyrelsen og have pengene, er man derved til syvende og sidst afhængig af den. Overledelsen delegeres så til skoledirektionen, der nu får 10 medlemmer, mens den ifølge den nugældende lov har 9 — i gamle dage, da jeg kom ind i skolevæsenet, havde den kun 3 medlemmer.

Så har vi det nye forslag, som egentlig kun er en udbygning af det, vi allerede har, dette, at man foreslår at vælge et skolenavn på 5 medlemmer. Da jeg blev knyttet til skolevæsenet, havde vi en skolekommission på 3 medlemmer med præsten som født formand. Så fik vi de nuværende forældreråd, og de nye forældrenævne skal jo for Københavns vedkommende dannes på samme måde, idet kommunalbestyrelsen vælger de to medlemmer og forældrene det tredje.

Jeg tvivler ikke om, at dette skolenavn vil blive til gavn og støtte for vor skole, men jeg tror ikke, at det, sådan som man mener fra anden side, vil kunne gribe meget aktivt ind, da tiden jo ganske simpelt forbyder det. Det nye skolenavn skal ifølge § 47, stk. 3, føre tilsyn med den skole, for hvilken det er valgt, og kan overfor skolelederen fremføre sine bemærkninger om den enkelte lærers forhold. Det hedder i betænkningen, at medmindre skolenævnet får denne beføjelse, bliver dets betydning meget ringe. Men jeg er bange for, at medlemmerne af dette skolenavn ikke vil få megen tid til

under skolens virksomhed fra kl. 8 til 4 — jeg håber ikke, at vi på grund af lokale mangler skal opleve, at skoletiden bliver udvidet måske til kl. 5 eller 6 — at føre et egentligt tilsyn med skolen. Når jeg siger, jeg er bange for det, skal det ikke forstås sådan, at min ængstelse er umådelig stor, for jeg må give det ærede medlem hr. Stegger Nielsen ret i, at den københavnske lærer i høj grad er under tilsyn. Hvis jeg må sige det spøgefult, har han sin daglige plageånd i skolens inspektør, men desuden har han vicedirektøren, faginspektøren og undervisningsinspektøren, forsåvidt han underviser i mellemskolen eller den højere skole, så han er såmænd i og for sig under tilsyn nok, og lærerne er dog også mennesker, og jeg synes, de i nogen grad har ret til arbejdsro. Derfor betragter jeg det også som en fordel, at man ændrer bestemmelsen vedrørende skolelederens opgave. Det hedder i den gældende lov, at han leder skolen, men man siger nu, at han har tilsyn med og leder skolen. Det er måske mig, der ikke rigtig forstår det, men jeg synes, der er ligesom lidt af en modsigelse i dette. Først hedder det, at det er skolenævnet, der har tilsyn, og lidt længere henne bliver det til, at det er skoleinspektøren, der har tilsyn. Jeg er tilbøjelig til at tro, at i praksis vil og må det blive den sidste. Han er på skolen og kan følge det daglige arbejde, mens skolenævnetsmedlemmerne jo hver for sig i almindelighed har deres gerning ude omkring i byen, den gerning, hvorved de ernærer sig.

Så hedder det i § 47, stk. 8, at lærerrådet skal give skolenævnet meddelelse om, hvilke læremidler der foreslås benyttet på skolen. Ja, vi fik jo i sin tid et lærerråd oprettet. Tidligere havde den enkelte lærer praktisk talt intet at sige med hensyn til, hvordan skolens forhold skulle ordnes. Så fik vi lærerrådene, hvorved den enkelte lærer, der dog også har en vis interesse for den skole, han er knyttet til, fik et talerør. Men det kneb med at finde opgaver for lærerrådet og navnlig med at give det nogen virkelig myndighed. Så gav man det bl. a. den myndighed, at lærerrådet, hvoraf inspektøren er menigt medlem, skulle bestemme, hvilke læremidler — vel at mærke indenfor rammen af de af skoledirektionen autoriserede læremidler — der skulle anvendes. I praksis betyder det ikke altid så meget, som man kunne ønske, for samtidig må det naturligvis være sådan, at skolens økonomi skal tillade anskaffelsen af nye læremidler, og den er i reglen så anstrengt, at der i virkeligheden ikke er så forfærdelig meget at råde